

Regionstyrelsen

Återrapportering – uppdrag regionalt evenemangsarbete

Förslag till beslut

- Regiondirektören får i uppdrag att integrera uppdraget om evenemang och uppdraget om stärkt samordning mellan regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen med erfarenhet av sommarserviceuppdraget i uppdraget om ett utvecklat destinationsarbete till ett gemensamt mera helhetsmässigt uppdrag.
- Ärendena är genom ovan beslut därmed avslutade.
- Återrapportering av det sammanslagna uppdraget ska ske inom ramen för budgetberedningsprocessen inför verksamhetsår 2026 samt med en delrapportering i oktober 2024.

Sammanfattning

Evenemangsbranschen är efter pandemin återigen en växande marknad och tillskrivs allt större betydelse för regional utveckling. Allt fler regioner och kommuner har under de senaste åren sett potentialen i att arbeta fokuserat med evenemang och de arbetar strategiskt, samordnat och resurssatt. Region Gotland arbetar idag varken strategiskt eller samordnat med evenemangsfrågorna. Detta innebär utmaningar både för den egna verksamheten men framförallt ur ett kundperspektiv är det mycket problematiskt. Region Gotland fångar med andra ord inte den potential som erbjuds genom att använda evenemang som verktyg för att driva plats- och regional utveckling. Med nuvarande arbetssätt går Gotland miste om intressanta förfrågningar vilket kan påverka Gotlands varumärke negativt och försämra förutsättningarna för företag inom bland annat besöksnäringen och de kulturella och kreativa branscherna. Region Gotlands nuvarande arbetssätt behöver således struktureras och samordnas bättre internt för att kunna skötas mer kundorienterat och effektivt.

Utifrån ovan beskriven lägesbild gav Regionstyrelsen till Regionstyrelseförvaltningen följande uppdrag RS 2023-04-26 § 110:

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur Region Gotland, genom samordning internt och externt kan skapa en strukturerad, samordnad och strategisk struktur för arbetet med evenemang som ett verktyg för regional utveckling samt ge förslag på finansiering. (2023/563)

Sedan det ovanstående uppdraget gavs har nedanstående två uppdrag med koppling till uppdraget om evenemang lämnats till Regionstyrelseförvaltningen. Det har till viss del förändrat förutsättningarna, arbetsgången, samverkansbehoven och därmed också tidslinjen för återrapportering på ovan uppdrag.

RS 2023-06-19, § 152

Regionstyrelseförvaltningen ska tillsammans med teknikförvaltningen ta om hand erfarenheter av Sommarserviceutredningen och göra gemensam plan kring hantering av det analys visar. (2023/1405)

RS 2024-01-31, § 29

Regiondirektören får i uppdrag att utreda hur ett utvecklat destinationsarbete ska organiseras för stärkt attraktionskraft, platsutveckling, kommunikation och samordning för att effektivt nå målen i besöksnäringstrategin samt ta oss mot målet att bli fler boende på Gotland. Återrapport ska göras till regionstyrelsen i september 2024. (2024/891)

Med det ekonomiska läget inom Region Gotland som utgångspunkt och för att åstadkomma en effektivare och ett mera koordinerat arbete mellan destinationsutveckling, evenemang samt ett utvecklat samarbete mellan regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen med erfarenheter från satsningen med stärkt sommarservice så föreslås dessa tre uppdrag samlas i *ett* gemensamt mera helhetsmässigt uppdrag. Evenemangsuppdraget RS2023/563 och samverkans- och analysuppdrag utifrån sommarserviceutredningen RS 2023/ föreslås genom detta beslut att inkluderas i destinationsutvecklingsuppdrag RS2024/891.

Uppdraget om hur ett utvecklat destinationsarbete ska organiseras blir således ett övergripande uppdrag som inkluderar de två andra uppdragen. En samlad koordinering mellan dessa tre uppdrag kommer att innebära en mera strategisk, koordinerad och samordnat resurssatt organisering för framtidens destinations- och platsutvecklingsarbete där evenemang är ett viktigt verktyg för stärkt attraktionskraft. Destinationsutvecklingsuppdraget blir således ett paraplyuppdrag som skapar en helhet av flera olika delar som hänger ihop eller har tydliga beröringspunkter mellan uppdragen.

Ärendebeskrivning

Samma utmaningar i Region Gotlands arbetssätt som är tydliga idag hade organisationen redan 2012 då det dåvarande Ledningskontoret fick i uppdrag att utreda och i nästa steg även säkerställa att det etablerades ett stödsystem för evenemang. Det kommunala bolaget Inspiration Gotland fick i uppdrag att under 2014 i projektform etablera ett evenemangskontor samt anställa en evenemangslots som skulle samordna och utveckla det regionala evenemangsarbetet och fungera som lots både internt och externt. Även marknadsföring och värvning ingick till viss del i uppdraget. Året 2015 fattades beslut om att permanenta evenemangslotsen. Tre år senare, 2018 flyttades Inspiration Gotlands samtliga funktioner in i ordinarie verksamhet inom Regionstyrelseförvaltningen på Region Gotland. I samband med det och på grund av besparingskäl togs sedan evenemangslotstjänsten bort 2019. Därefter 2020-2022 drabbade Covid-19 pandemin evenemangsnäringsen hårt och innebar stora förändringar för branschen.

Evenemangsnäringsen är nu återigen en växande marknad och tillskrivs allt större betydelse för regional utveckling. Förutsättningarna för att genomföra evenemang blir allt mer utmanande och redan små evenemang inkluderar komplexa frågor som rör tex. tillstånd, säkerhet, marknadsföring, finansiering och uppföljning. Dessa frågor berör i sin tur flera olika funktioner och instanser både inom de

primärkommunala och regionala verksamheterna. Därutöver är ofta även andra myndigheter involverade liksom även näringsliv och civilsamhälle.

Allt fler regioner och kommuner har under de senaste åren sett potentialen i att arbeta fokuserat med evenemang. Man har ett strategiskt fokus mot gemensamma mål bl.a. genom tydlig resurssättning och organisering. Region Gotland arbetar idag varken strategiskt eller samordnat med evenemangsfrågorna.. Detta innebär utmaningar både för den egna verksamheten men framförallt ur ett kundperspektiv är detta mycket problematiskt. Idag lyfter både näringslivet och förvaltningar (Teknikförvaltningen samt Regionstyrelseförvaltningen) inom Region Gotland avsaknaden av tydlig organisering, samordning och riktning.

Region Gotland fångar med andra ord inte den potential som erbjuds genom att använda evenemang som verktyg för att driva plats- och regional utveckling. Evenemang kan även vara en motor för de kulturella och kreativa branscherna. Med nuvarande arbetssätt går Gotland miste om intressanta förfrågningar vilket kan påverka Gotlands varumärke negativt och försämma förutsättningarna för företag inom kulturella och kreativa branscher. Orsakerna till detta är bristande samordning och otydlig mottagarorganisation. Därutöver finns varken finansiellt eller det praktiska och relationella stöd som ofta krävs, särskilt för större och hållbara evenemang. Region Gotlands nuvarande arbetssätt behöver således struktureras och samordnas bättre internt för att kunna skötas mer kundorienterat och effektivt. Idag är flera förvaltningar och enheter inblandade i olika ärenden och den samordning som sker är inte formaliserat och organiserat utan sker på enskilt initiativ. Därmed behöver även ansvarsförhållandena för olika delar av arbetet med evenemang redas ut internt mellan förvaltningar och enheter.

Utifrån ovan beskriven lägesbild gav Regionstyrelsen till Regionstyrelseförvaltningen följande uppdrag RS 2023-04-26 § 110:

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur Region Gotland, genom samordning internt och externt kan skapa en strukturerad, samordnad och strategisk struktur för arbetet med evenemang som ett verktyg för regional utveckling samt ge förslag på finansiering. (2023/563)

Uppdraget ska enligt beslut återrapporteras till budgetberedningen den 15 maj 2024.

Under det gångna året har en arbetsgrupp med funktioner från enheten för Hållbar tillväxt och avdelningen för Kultur och fritid i nära samverkan med relevanta funktioner på Teknikförvaltningen arbetat med att ta fram ett förslag på hur Region Gotland framåt bör arbeta strategiskt och samordnat med evenemang. Internt inom Region Gotland har även Almedalsveckans organisation samt enheten för Beredskap och säkerhetsskydd involverats. Arbetet har även inneburit omvärldsspaning och lärande från andra för Gotland jämförelsebara kommuner och destinationer så som Uppsala, Kalmar och Karlskrona som alla har ett strukturerat, samordnat och resurssatt evenemangsarbete på plats och som jobbar långsiktigt och målinriktat. Dessutom har externa arrangörer intervjuats gällande de utmaningar, möjligheter och behov de upplever och ser i sin kontakt med Region Gotland.

För att arbeta professionellt med evenemang är det tydligt att det först och främst krävs en samordnande resurs internt för att möta upp, lotsa och koordinera de större publika evenemang som kommer in löpande till Region Gotland. Detta gäller både nya förfrågningar och redan etablerade och årligen återkommande evenemang. En strukturerad samverkan internt mellan förvaltningar och enheter kommer vara central för att Region Gotland ska kunna ha en professionell mottagarkapacitet och

hantering av frågor som bara kan hanteras av regionen i sina regionala eller kommunala roller.

För att evenemang ska kunna fungera som ett effektivt verktyg för att driva regional utveckling och bidra till stärkt konkurrens- och attraktionskraft bör det även finnas en resurs som jobbar värvande med evenemang likt Gotland Convention Bureau arbetar med att vinna hem stora möten och kongresser. Genom att arbeta värvande har Gotland möjlighet att verka proaktivt och tydligare styra vilka evenemang som är strategiskt riktiga för regionen och på så sätt även i större utsträckning optimera de positiva- och minimera de negativa effekterna av genomförda evenemang.

Sedan evenemangsuppdraget gavs har dock nedan två uppdrag också lämnats till Regionstyrelseförvaltningen. Det har till viss del förändrat förutsättningarna, arbetsgången och därmed också tidslinjen för återrapportering av evenemangsuppdraget.

RS 2023-06-19, § 152

Regionstyrelseförvaltningen ska tillsammans med teknikförvaltningen ta om hand erfarenheter av Sommarserviceutredningen och göra gemensam plan kring hantering av det analys visar. (2023/1405)

Detta uppdrag handlar om det lärande som finns i erfarenheterna av arbetet med stärkt sommarservice. Stärkt sommarservice kom till som en åtgärd efter sommaren 2021 med mycket högt besöksstryck. I utvärderingen och efterföljande dialoger både internt och med externa lokala utvecklingsaktörer synliggjordes behovet av tydlighet avseende utvecklingsinsatser och infrastruktur för att möta det stora tryck som blir på Gotland med ca 1 miljon besökare under sommarperioderna. Med erfarenhet av arbetet med stärkt sommarservice behövs en långsiktig vidareutveckling av samarbetet mellan Regionstyrelseförvaltningen och Teknikförvaltningen inom ett flertal områden varav infrastruktur kopplat till sommarsäsong är ett och mottagarkapacitet för evenemang är ett annat. Här behöver även andra förvaltningar involveras som t.ex. Samhällsbyggnadsförvaltningen.

RS 2024-01-31, § 29

Regiondirektören får i uppdrag att utreda hur ett utvecklat destinationsarbete ska organiseras för stärkt attraktionskraft, platsutveckling, kommunikation och samordning för att effektivt nå målen i besöksnäringstrategin samt ta oss mot målet att bli fler boende på Gotland. Återrapport ska göras till regionstyrelsen i september 2024. (2024/891)

Gotland har goda förutsättningar att utvecklas vidare som en hållbar och attraktiv destination. För att vara konkurrenskraftiga framåt behöver Gotland dock växla över sitt utvecklingsarbete från att arbeta med destinationsutveckling till att i större utsträckning lägga fokus på platsutveckling och turismens- och besöksnäringens bidrag till samhällsutveckling. Destinationsutvecklingsuppdraget fyller här en viktig funktion för att skapa en strategisk, samordnad och resurssatt organisering som är riggad för framtidens destinations- och platsutvecklingsarbete där evenemang är ett viktigt verktyg för att stärkt attraktionskraft.

Med det ekonomiska läget inom Region Gotland som utgångspunkt och för att åstadkomma en effektivare och ett mera koordinerat arbete mellan destinationsutveckling, evenemang samt ett utvecklat samarbete mellan regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen med erfarenheter från satsningen med stärkt sommarservice så föreslås dessa tre uppdrag samlas i ett gemensamt mera helhetsmässigt uppdrag. Evenemangsuppdraget RS2023/563 och samverkans- och

analysuppdrag utifrån sommarserviceutredningen RS 2023/ föreslås genom detta beslut att inkluderas i destinationsutvecklingsuppdrag RS2024/891.

Uppdraget om hur ett utvecklat destinationsarbete ska organiseras blir således ett övergripande uppdrag som inkluderar de två andra uppdragen. En samlad koordinering mellan dessa tre uppdrag kommer att innebära en mera strategisk, koordinerad och samordnat resurssatt organisering för framtidens destinations- och platsutvecklingsarbete där evenemang är ett viktigt verktyg för stärkt attraktionskraft. Destinationsutvecklingsuppdraget blir således ett paraplyuppdrag som skapar en helhet av flera olika delar som hänger ihop eller har tydliga beröringspunkter mellan uppdragen.

Det underlag som arbetsgruppen för evenemang under det gångna året har arbetat fram blir ett centralt material att ta med vidare in i det bredare destinationsutvecklingsuppdraget.

Bedömning

Evenemang är efter pandemin återigen en växande marknad och tillskrivs allt större betydelse för plats- och regionalutveckling. Strategiska och väl samordnade satsningar på evenemang kan bidra till att stärka Gotlands konkurrens- och attraktionskraft samt ge positiva turistekonomiska effekter som bland annat innebär fler arbetstillfällen och tillväxt i näringslivet. De skapar också kulturell attraktion, samhörighet och stolthet för såväl gotlänningar som besökare samt sätter Gotland på kartan medialt. Evenemang fungerar som skyltfönster och kan på olika sätt användas som hävstång för att skapa hållbarhet ur alla tre dimensioner samt driva samhällsutveckling.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotlands nuvarande arbetssätt för hantering av evenemang har stora utmaningar. Region Gotland behöver därför stärka evenemangsarbetet och arbeta mer strategiskt, strukturerat och samordnat både med strategiska evenemangsfrågor och med kommunala infrastrukturfrågor avseende sommarsäsongen på Gotland. Evenemangsarbete bör således drivas som ett viktigt strategiskt verktyg för att stärka Gotlands attraktions- och konkurrenskraft och ses som en central del i det bredare destinations- och platsutvecklingsarbetet för Gotland.

Bedömningen är även att en sammanslagning av uppdrag enligt förslag ovan bidrar till ökad tydlighet och effektiv hantering av *samtliga* uppdrag. Uppdragen har de fakto beröringspunkter sinsemellan och kan, om de hanteras tillsammans, bidra till en tydligare helhet.

Vidare utveckling av arbetssätt och väl riktade satsningar på evenemang överensstämmer väl med prioriteringen *Utveckla attraktionskraften* i RUS genom insatser som syftar till att stärka Gotlands attraktivitetsskapande faktorer och på så sätt bidra till att Gotland är en attraktiv plats att bo, leva, besöka och verka på. Det bidrar även till att nå mål inom Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation och dess insatsområden *Stimulera innovation och förnyelse* samt *Utveckla attraktionskraften*.

Det är också ett viktigt led i arbetet med att utveckla turismen och besöksnäringen mot målet i den regionala besöksnäringstrategin att Gotland ska upplevas som Norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål 2027.

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör